

Stelselwijziging Jeugd

Stappenplan

Beleidsinformatie Jeugd

voor gemeentelijke wijk-
en buurtteams

Werk u in een gemeentelijk wijk- of buurtteam voor jeugd en bent u betrokken bij het opstellen van managementrapportages en verantwoordingscijfers, dan is dit stappenplan voor u.

Beleidsinformatie jeugd

Sinds 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het hele jeugdveld. Gemeenten organiseren daarom de toegang tot jeugdhulp en kopen jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering in bij jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Deze aanbieders en instellingen zijn wettelijk verplicht periodiek over de door hen geleverde jeugdhulp gegevens bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) aan te leveren. Het CBS verwerkt deze gegevens vervolgens tot beleidsinformatie en publiceert deze op StatLine.

Jeugdhulp in de Jeugdwet

Onder het begrip jeugdhulp wordt verstaan:

1. ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen;
2. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, en;
3. het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging, gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, met dien verstande dat de leeftijdsgrens van 18 jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht.

In de Jeugdwet wordt jeugdhulp onderscheiden van preventie. Jeugdhulp kan vrij toegankelijk zijn of niet. In het laatste geval treft de gemeente een individuele voorziening.

Vijf stappen

Veel wijk- en buurtteams bieden zelf ook jeugdhulp. In dat geval leveren ook zij periodiek gegevens voor de beleidsinformatie bij het CBS aan. In welke situaties de wijk- en buurtteams verplicht zijn gegevens aan het CBS te leveren en hoe dat praktisch georganiseerd moet zijn, is hieronder aan de hand van vijf stappen beschreven.

Stap 1

Ga na wat in uw gemeente onder het begrip jeugdhulp wordt verstaan

In de Jeugdwet is bepaald wat verstaan moet worden onder jeugdhulp. Het begrip jeugdhulp is zodanig omschreven dat er ruimte voor elke gemeente is om dit nader uit te werken en concreet aan te geven wat er wel en niet onder valt. Van gemeenten wordt verwacht dat zij dit regelen in een verordening. De gemeentelijke verordening geeft daarmee antwoord op de vraag welke diensten vallen onder het begrip jeugdhulp. Dit kan dus per gemeente verschillen. Alleen over jeugdhulp zoals gedefinieerd in de Jeugdwet, en nader uitgewerkt in de gemeentelijke verordening, moeten jeugdhulpaanbieders gegevens bij het CBS aanleveren. Toegangstaken, informatie & advies en coördinatie van zorg vallen niet onder het begrip jeugdhulp.

Stap 2

Stel op basis van de gemeentelijke verordening vast of uw wijk- of buurtteam jeugdhulp levert

In sommige gevallen bieden wijk- en buurtteams jeugdhulp. Als een wijk- of buurtteam diensten verleent die volgens de desbetreffende gemeentelijke verordening vallen onder het begrip jeugdhulp, dan is dit team volgens de wet een jeugdhulpaanbieder. Als hier sprake van is moeten de desbetreffende wijk- en buurtteams voldoen aan de in de Jeugdwet genoemde kwaliteitseisen en aan de verplichting voor het leveren van gegevens over de verleende jeugdhulp aan het CBS.

Stap 3

Zorg dat uw wijk- of buurtteam aan de registratie-eisen voldoet die worden gesteld aan de uitvoering van jeugdhulp

Wijk- of buurtteams die jeugdhulp aanbieden moeten, net als iedere andere jeugdhulpaanbieder, over de geleverde hulp een deugdelijke registratie bijhouden. De registratie gaat over de geleverde hulp en over de personen aan wie de hulp is geleverd.

Alle jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen zijn op grond van de Jeugdwet verplicht het burgerservicenummer (BSN) van hun cliënten te registreren. Ook in de gemeentelijke toegang is het gebruik van het BSN verplicht. Ten aanzien van personen die alleen preventieve hulp ontvangen geldt deze verplichting niet.

In de wijk- en buurtteams komen deze taken vaak samen. Dit kan tot onduidelijke situaties leiden ten aanzien van het wel of niet registreren (en verifiëren) van het BSN. Gemeenten doen er daarom verstandig aan om bij de inrichting van de registratie-systemen in de wijk- en buurtteams expliciet aandacht te besteden aan de registratie van het BSN.

Over de uitgevoerde jeugdhulp leveren de wijk- en buurtteams twee keer per jaar een vaste set gegevens bij het CBS aan. De gegevens die geleverd moeten worden en de manier waarop de levering moet plaatsvinden, zijn opgenomen in het Informatieprotocol Beleidsinformatie Jeugd. Dit protocol kunt u downloaden op www.voordejeugd.nl. De gegevens die over de geleverde jeugdhulp aan het CBS moeten worden verstrekt, bevatten het BSN van de jeugdige die de hulp heeft ontvangen en een aantal kenmerken van de jeugdhulp.

Stap 4

Bepaal wie namens het wijk- of buurtteam de gegevens voor de beleidsinformatie bij het CBS aanlevert

Wie namens het wijk- of buurtteam de gegevens voor de beleidsinformatie moet aanleveren hangt af van welke organisatie verantwoordelijk is voor de registratie van deze gegevens.

Er zijn in dit verband drie mogelijkheden:

- Als het wijk- of buurtteam een eigen zelfstandige registratie heeft, dan moet de gegevenslevering aan het CBS uit dat systeem komen. Het is belangrijk dat duidelijk is wie vanuit het wijk- of buurtteam verantwoordelijk is voor het aanleveren van de gegevens bij het CBS;
- Vindt de registratie plaats bij één van de aan het wijk- of buurtteam deelnemende organisaties, dan vindt de levering aan het CBS plaats vanuit deze organisatie. Ook dan is het belangrijk dat duidelijk is wie bij deze desbetreffende organisatie verantwoordelijk is voor het aanleveren van de gegevens bij het CBS;
- Registreren alle organisaties die deelnemen aan het wijk- of buurtteam de jeugdhulp via de eigen organisatie, dan leveren deze organisaties afzonderlijk hun gegevens over de jeugdhulp bij het CBS aan. Van groot belang hierbij is dat de geleverde jeugdhulp niet dubbel wordt geregistreerd en bij het CBS wordt aangeleverd. In dit geval moeten daarom in alle gemeenten waar deze situatie speelt, duidelijke afspraken zijn gemaakt. Voor alle medewerkers van de wijk- en buurtteams en de betrokken organisaties moet dit duidelijk zijn.

Stap 5

Lever de gegevens voor de beleidsinformatie periodiek bij het CBS aan

De gegevens over jeugdhulp moeten twee keer per jaar digitaal worden aangeleverd bij het CBS: over de periode 1 januari t/m 30 juni en over de periode 1 juli t/m 31 december. Voorafgaand aan de levering stuurt het CBS aan iedere jeugdhulpaanbieder een brief met inloggegevens. Heeft u deze brief niet ontvangen? Vraag dan aan het CBS of u op de verzendlijst staat en zo niet, vraag dan aan uw gemeente om uw contactgegevens door te geven aan het CBS. De gegevenslevering vindt plaats via een beveiligde website van het CBS.

Het CBS heeft diverse formats beschikbaar voor het aanleveren van de gegevens. Deze formats en de contactgegevens van het CBS treft u aan op: www.cbs.nl/beleidsinformatie-jeugd.

Meer informatie

Voor meer informatie over de Jeugdwet, de regelingen die betrekking hebben op de beleidsinformatie jeugd en het bekijken van een video over de beleidsinformatie jeugd, kunt u terecht op de onderstaande websites.

www.voordejeugd.nl/beleidsinformatie
[Video beleidsinformatie](#)

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

www.voordejeugd.nl

April 2015